*גבי בכורות למאי הלכתא לבא אחריו *בכור לנחלה ²ואין בכור לכהן סנדל דתנן גבי כריתות למאי הלכתא שאם תלד ולד דרך דופן וסנדל דרך רחם ³דמייתא קרבן אסנדל ולרבי שמעון דאמר *יוצא דרך דופן ולד מעליא הוא מאי איכא למימר אמר רבי ירמיה שאם תלד ולד בהיותה עובדת כוכבים וסנדל לאחר שנתגיירה דמייתא קרבן אסנדל אמרוה רבנן קמיה דרב פפא ומי איתנהו להני שינויי והא תניא כשהן יוצאין אין יוצאין אלא כרוכין אמר רב פפא שמע מינה מברך כריך ליה ולד לסנדל אפלגיה ומשלחיף ליה כלפי רישיה גבי בכורות כגון שיצאו דרך ראשיהם דסנדל קדים ונפיק גבי כריתות שיצאו דרך מרגלותיהם דולד קדים ונפיק רב הונא בר תחליפא משמיה דרבא אמר אפילו תימא מצומצמין ואיפוך שמעתתא גבי בכורות שיצאו דרך מרגלותיהם ולד דאית ביה חוותא סריך ולא נפיק סנדל דלית ביה חוותא שריק ונפיק גבי כריתות שיצאו דרך ראשיהן ולד דאית ביה חוותא מדנפיק רישיה הויא לידה סנדל עד דנפיק רוביה: **מתני'** *שליא בבית הבית טמא ⁴לא שהשליא ולד אלא שאין שליא בלא ולד רבי שמעון אומר נימוק הולד עד שלא יצא: **גמ'** תנו רבנן *שליא תחלתה דומה לחוט של ערב וסופה דומה כתורמוס ותלולה כחצוצרת ואין שליא פחותה ממטפח רבי שמעון בן גמליאל אומר שליא דומה לקורקבן של תרנגולין שהדקין יוצאין ממנה תניא רבי *אושעיא זעירא דמן חבריא חמשה שיעורן טפח ואלו הן שליא שופר שדרה דופן סוכה והאוב שליא הא דאמרן שופר דתניא *כמה יהא שיעור שופר ⁵פירש רבי שמעון בן גמליאל כדי שיאחזנו בידו ויראה לכאן ולכאן טפח שדרה מה היא *דא"ר פרנך אמר רבי יוחנן ⁶שדרו של לולב צריך שיהא יצא מן ההדס טפח דופן סוכה *דתניא 'שתים כהלכתן שלישית אפילו טפח אזוב דתני רבי חייא ²אזוב טפח אמר רבי חנינא בר פפא דריש שילא איש כפר תמרתא תלת מתניתא ותרתי שמעתתא שיעורא טפח תרתי חדא היא אמר אביי אימא אמר רבי חייא אזוב טפח ותו ליכא והאיכא *טפח על טפח על רום טפח מרובע מביא את הטומאה וחוצץ בפני הטומאה טפח קאמרינן טפח על טפח לא קאמרינן והא איכא *אבן היוצא מן התנור טפח ומן הבירה שלש אצבעות חבור כי קאמרינן היכא דבציר מטפח לא חזי אבל הא כ"ש דבציר מטפח יד תנור הוא והאיכא תנורי

סנדל · דלית ליה חוותא עד שילא רוכו אבל רלתשו לא אע"ג דשמואל דאמר אין הרחם פוטר בנפלים איתותב בפ' יש בכור (נסרות דף מו:) נפל דלית ליה טרם פנים עדיף מסנדל והא דקאמר ולד דלית ליה חוותא מדנפיק רישיה לאו דוקא דלית ביה חוותא דהא דאי' לית ביה חוותא כיון דאיתותב שמואל ושוד דמשמע בירושלמי דולד שעם הסנדל אינו מתקיים אלא כלומר שרחם לחוות דהייט שנגמר בטרם פנים ור"מ גרים ולד דלית ביה חוותא מדנפיק רוכי סנדל דלית ביה חוותא מדנפיק טליה פי' רוכיה רוב הרחם טליה כל הרחם אבל כל הגוף פטיעה אלא גריך דרוכו כבולו: **שדרה** טפח · ואע"ג תקשי הך ברייתא לרב יהודה אמר שמואל דאמר* גריך שילא טלב מן ההדס טפח ולא מגריך שדרה ופליג על ר' פרנך וי"ל דלא מתניא בי ר' חייא ובי ר' לוטעיה לי נמי בברייתא לא תני שדרה אלא שהש"ס קבע בברייתא שדרה משום דקיס לן הכי והם תאמר דטפח זה קטן דמפרש התם אמה בת ה' טפחים עשה אותה בת ו' לא מהם ג' להדס ואחד לטלב ויש לומר דמכל מקום כיון דאיכא שם טפח עליה חשיב ליה הכא עם שאר טפחים לי נמי טפח דטלב לא קאי אלא אטפחים קטנים ולא קאי קטנים כ"א אטפחים של הדס: **ותנן** ליכא · ואם תאמר והא איתא בהמוכר את הספינה (ב"מ דף פט:) קנה של מחזיק טפח ובהטור והרוטב (חולין דף קמ:) בכדי אחזה טפח גם בטרפות יש דשיעורו טפח ולפי המסקנא דלא אייני בדרבנן אלא בדאורייתא ולא משרש שיעורייהו אתי שפיר: **מן** התנור טפח · הייט להוליא הטומאה: שאם נטמא התנור מתוכו נטמא היד דאיכא כגוף התנור דאף על גב דאין התנור מקבל טומאה מגבו אם נטמא תוכו גבו נמי טמא כדאמר פ' אלו דברים (נדה דף נב:) דנטמא תוכו טלן טמאין וכת"ל נמי אמר מרוכה מדם לטמא ממדת ליטמא שמטמא אחרים מגבו ואינו מטמא מגבו ויד דין גב יש לה ואם נגע הגדן ליד לא נטמא התנור כדאמרינן בתוספתא (נ"ק דכלים פ"ז) אין טומאה לכלי חרס אלא מתוכו והיסבו בלבד ולא קאתי על ידו וכהטור והרוטב (חולין דף קיח:) דבעי למימר יד להכנים יטמיד התוספתא בתנור שאין לו יד: אבל

מו א מיי' פ"ב מהלכות אבות הכ"ו ' סמג עשין נז טור"מ מ"מ סי' רמז סעיף ה:

מז ב מיי' פי"א מהלכות בכורים הל' יד סמג עשין קמד טוש"ע יו"ד סימן שם סעיף כב:

מח ג מיי' פ"י מהלכות איסורי ביאה הלכה יג ופ"א מהל' מעשרי כספים הלכה ה:

מט ד מיי' פכ"ה מהל' טומאת מת הל' ט:

נ ה מיי' פ"י מהלכות איסורי ביאה הל' יד:

[סוכה לב:]

נא ו ז מיי' שם הל' יב:

נב ח מיי' פ"א מהלכות שחיטה הלכה ה ופ"ב סמג עשין מה טור"מ ח"מ סימן תקפו סעיף ה:

נג ט מיי' פ"ו מהלכות אבות הלכה ח ופ"ב סמג עשין מד טור"מ ח"מ סי' תרנ סעיף לב

נד י מיי' פ"ד מהלכות סוכה הל' כ ופ"ב סמג עשין מג טור"מ ח"מ סי' תכל סעיף ב:

נה כ מיי' פי"ח מהלכות טומאת צרעת הל' ח ופ"ג מהל' פרה אדומה הלכה כ:

נו ל מיי' פי"ג מהלכות טומאת מת הלכה לב

נז מ מיי' פי"ז מהלכות כלים הלכה לב

תוספי הרא"ש

נבי בכורות [מה לי · קס"ד הא דקתני לבא אחריו הייט בלידה אחרת מדלא קתני הכא עשה: ולא' שמעון דאמר יצא דחק כו' ולא מצי לאיסור שאם ילדה ולד קדים שקיעה וסנדל לאחר שקיעה שאין מביאת קרבן עד פ"א לסנדל דלא לענין הכי סיתניא דקתני דאם הפסלת סנדל מביאה קרבן ונאכל משמע דחיוב הקרבן אתא לאשמעינן דלא תיסא שיהא מפורה לגמרי: ולד דאית ביה חוותא סריך · אע"ג דאמרינן בירושלמי אין סנדל אלא שרצמו חי ואינו יוצא עם הדר אלא עם הכת הייטו שכת בשעת יציאה מתעך ותרוך שרוחקין זה את זה אבל עם היציאה הוא חי וסריך ולא נפיק עד שיהא מקנת הסנדל: ולד דאית ביה חוותא מדנפיק רישיה הוי"ל לידת סנדל עד דנפיק רוביה' הכי גרים רש"י ופי' דסבר כשמואל דאמר אין הראש פוטר בנפלים ולא חשיב כילוד עד דנפיק רוב

מנה ב מיי' פ"ב מהלכות איסורי ביאה הל' ט:

נט ד מיי' פ"ב מהלכות איסורי ביאה הל' ט:

[נסרות מו:]

[נקמן מז.]

[נקמן מז.]

[נסרות מו:]

[פוסקים פ"ד ה"ג]

[נסל יח נסרות פכי:]

[תוספתא פ"ד ה"ג]

[פי' פרש"י ותוס' תענית יב: ד"ה דמן מגרמא ופיב פרש"י מתענית לגי ד"ה אמילה]

ר"ש כה: ע"ב

[פ"ד ה"ג]

[סנהדרין ד]

סוכה ה:

[תוס' פס' ע"ב סוף ד"ה כשלגמתא]

[פי' פס' ע"ב ד"ה אמילה]

כלים פ"ה מ"ב

[פי' פס' ע"ב סוף ד"ה כשלגמתא]

מוסף רש"י

ראה בעמ' הקודם למטה

הגהות הב"ח

(ל) רש"י ד"ה ביתמוס אין נס: בירו אמרוס אין נס:

[תוספתא פ"ד ה"ג]

[מגילה יד:]

[מגילה יד:]

[מגילה יד: